

Úterý, 17. dubna 2018

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P8_TA(2018)0095

Evropská strategie na podporu bílkovinných plodin**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2018 o Evropské strategii na podporu bílkovinných plodin – podpora produkce bílkovinných plodin a luštění v evropském odvětví zemědělství (2017/2116(INI))**

(2019/C 390/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2011 o deficitu bílkovinných plodin v EU: jak vyřešit dlouhodobý problém? ⁽¹⁾,
- s ohledem na návrh Komise ze dne 14. září 2016 k nařízení Evropského parlamentu a Rady o finančních pravidlech pro souhrnný rozpočet Unie („souhrnné nařízení“) (COM(2016)0605) a související změny, která do něj má začlenit žádost, aby Komise do konce roku 2018 zveřejnila „plán pro bílkoviny“ ⁽²⁾,
- s ohledem na „prohlášení o evropské sóje“, které dne 12. června 2017 předložily Německo a Maďarsko v Radě pro zemědělství a poté je podepsalo 14 členských států ⁽³⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 93/355/EHS ze dne 8. června 1993 týkající se uzavření memoranda o porozumění mezi Evropským hospodářským společenstvím a Spojenými státy americkými o olejninách v rámci GATT ⁽⁴⁾,
- s ohledem na dokument přijatý Valným shromážděním OSN dne 25. září 2015 pod názvem „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, a zejména na cíle udržitelného rozvoje číslo 2, 12 a 15, které jsou v něm zahrnuty,
- s ohledem na rozhodnutí, které přijalo Valné shromáždění OSN na svém 68. zasedání, vyhlásit rok 2016 oficiálně „Mezinárodním rokem luštění“ pod záštitou Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) ⁽⁵⁾,
- s ohledem na studii vypracovanou tematickou sekcí B Evropského parlamentu na žádost Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova s názvem „Environmentální úloha bílkovinných plodin v nové společné zemědělské politice“ ⁽⁶⁾,
- s ohledem na slyšení konané v Evropském parlamentu o zlepšení zásobování Evropy bílkovinami,
- s ohledem na Podunajské prohlášení o sóji ze dne 19. ledna 2013,
- s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A8-0121/2018),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 199 E, 7.7.2012, s. 58.

⁽²⁾ viz zpráva o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se mění nařízení (ES) č. 2012/2002, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013, (EU) č. 1307/2013, (EU) č. 1308/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a (EU) č. 652/2014 a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 541/2014/EU (A8-0211/2017).

⁽³⁾ Generální sekretariát Rady 10055/17, Brusel, 7. června 2017.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 147, 18.6.1993, s. 25.

⁽⁵⁾ Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodní rok luštění: Výživná semena pro udržitelnou budoucnost.

⁽⁶⁾ IP/B/AGRI/IC/2012-067 (PE 495.856).

Úterý, 17. dubna 2018

- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie s ohledem na potřeby svého chovu hospodářských zvířat, který je závislý na dovozu krmiv ze třetích zemí, trpí významným nedostatkem rostlinných bílkovin, a že se tato situace bohužel výrazně nezlepšila navzdory mnoha oznámeným záměrům a iniciativám na toto téma během posledních více než 15 let a navzdory využívání druhotných produktů z výroby biopaliv v krmivech; vzhledem k tomu, že současná situace EU, která se vyznačuje dovozem rostlinných bílkovin (zejména sóji) z Jižní Ameriky, je neudržitelná a dokazuje, že bychom měli přijímat důraznější opatření, zejména s cílem posílit udržitelnost těchto dovozů;
- B. vzhledem k tomu, že je životně důležité snížit masivní závislost Unie na dovozech bílkovinných plodin, které se jako krmivo zvířat nejvíce využívají; vzhledem k tomu, že kromě dopadu na životní prostředí v regionech produkujících sóju přináší současná situace významná rizika zvláště pro odvětví hospodářských zvířat v EU, neboť se výrazně zvýšilo kolísání cen na mezinárodních trzích;
- C. vzhledem k tomu, že Parlament při mnoha příležitostech hovořil o bílkovinách a o potřebě evropského plánu pro bílkoviny, avšak vzhledem k tomu, že jeho iniciativy nevedly ke skutečným účinkům, které by mohly změnit závislost Evropy na jiných oblastech, pokud jde o dodávky rostlinných bílkovin;
- D. vzhledem k tomu, že po vypuknutí krize BSE byl oprávněně uvalen evropský zákaz na používání masa zvířat v krmivech ⁽⁷⁾, že to však mělo za následek výrazné zvýšení dovozů sóji z Latinské Ameriky;
- E. vzhledem k tomu, že Evropská unie tak využívá pouze 3 % orné půdy k pěstování bílkovinných plodin a že více než 75 % svých zásob rostlinných bílkovin dováží především z Brazílie, Argentiny a USA;
- F. vzhledem k tomu, že odvětví chovu hospodářských zvířat v Unii jsou mimořádně citlivá na kolísání cen a na narušování hospodářské soutěže a že závisejí na dovozech cenově dostupných a vysoce kvalitních rostlinných bílkovin, což představuje skutečnou výzvu pro evropské zemědělské podniky;
- G. vzhledem k tomu, že evropské bílkovinné plodiny vytvářejí olejnaté vedlejší produkty, což může přispět k oběhovému hospodářství a být cenné pro lidskou spotřebu, obnovitelné zdroje energie nebo pro výrobu ekologických chemických látek; vzhledem k tomu, že vedlejší produkce bílkovin a vedlejších produktů v Evropě umožňuje snižovat jak dovozy bílkovin z geneticky modifikovaných organismů, tak dovozy biopaliv, která jsou jednou z příčin odlesňování,
- H. vzhledem k tomu, že problém rostlinných bílkovin používaných v krmivech byl často analyzován z jediného hlediska, a to z hlediska látek bohatých na bílkoviny, což souvisí s naším nedostatkem rostlinných bílkovin a s vyhledáváním surovin určených k doplnění výživy hospodářských zvířat;
- I. vzhledem k tomu, že je nezbytné přistoupit ke globálnější analýze otázky rostlinných bílkovin v Evropě, abychom si zajistili dlouhodobou strategii a aby bylo zajištěno co nejvíce nástrojů s cílem účinněji jednat při omezování naší závislosti na dovozených rostlinných bílkovinách; vzhledem k tomu, že tato strategie je nástrojem při přechodu na udržitelnější zemědělsko-potravinářské a zemědělské systémy;
- J. vzhledem k tomu, že bílkoviny jako zdroj energie jsou nezbytnou složkou našich potravin a že je lze poskytovat v rostlinné nebo živočišné podobě;
- K. vzhledem k tomu, že rostlinné bílkoviny jsou ústředním tématem výzev v oblasti zabezpečení potravin a soběstačnosti (pokud jde o potraviny a krmiva), ochrany životního prostředí, globálního oteplování a obnovitelných zdrojů energie; vzhledem k tomu, že jsou nepostradatelné pro život a jsou přítomny ve všech spotřebovávaných potravinách i krmivech;
- L. vzhledem k tomu, že celková evropská produkce surovin bohatých na bílkoviny se v letech 1994 až 2014 zvýšila z 24,2 na 36,3 milionů tun (+50 %), ale za stejné období se celková spotřeba zvýšila z 39,7 milionů tun na 57,1 milionů tun (+44 %); vzhledem k tomu, že se tudíž zvyšuje celkový deficit bílkovin v Unii (20,8 tun v roce 2014); vzhledem k tomu, že světový trh s rostlinnými bílkovinami spojený s trhem se sójou a sójovou moukou významně vzrostl za posledních 50 let a vzhledem k tomu, že spotřeba těchto surovin stoupla ve všech členských státech, kde se spotřeba sóji zvýšila z 2,42 milionů tun v roce 1960 na dnešních přibližně 36 milionů tun; vzhledem k tomu, že odvětví chovu hospodářských zvířat EU je výrazně závislé na dovozech sójových bobů a šrotu ze třetích zemí, zvláště z Jižní Ameriky; vzhledem k tomu, že poptávka po sóji v rámci EU využívá plochu o velikosti přibližně 15 milionů hektarů, z nichž je 13 milionů hektarů v Jižní Americe;

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (Úř. věst. L 147, 31.5.2001, s. 1).

Úterý, 17. dubna 2018

- M. vzhledem k tomu, že pěstování bílkovinných plodin vytváří významnou přidanou hodnotu pro životní prostředí, které není ohroženo souvisejícím používáním přípravků na ochranu rostlin;
- N. vzhledem k tomu, že se Čína za poslední roky stala největším světovým dovozcem sóji a vytvořila vlastní, skutečnou a netransparentní strategii bezpečnosti svého zásobování, které se nachází mimo tradiční tržní mechanismy a je založeno na produkčních smlouvách s největším světovým dodavatelem sóji Brazílií a na výrazných investicích v této zemi, na úkor životního prostředí, a to do výroby, zpracování (drcení) a do přístavní dopravní infrastruktury; vzhledem k tomu, že by tato internacionalizační strategie v části čínského zemědělsko-potravinářského průmyslu mohla mít dopad na současné tržní dodávky sóji a olejnin v EU, která je také významným odběratelem Brazílie, a že by mohla ohrozit stabilitu trhů Unie;
- O. vzhledem k tomu, že většina dovážené sóji, zvláště z amerického kontinentu, pochází z geneticky modifikovaných plodin, a vzhledem k tomu, že evropští spotřebitelé této technologii nedůvěřují; vzhledem k tomu, že vzrůstá zájem o místní produkty, které nejsou geneticky modifikované, a narůstá také znepokojení, pokud jde o uhlíkovou stopu dovozu; vzhledem k tomu, že v EU mnozí producenti a zpracovatelé sójových bobů, producenti krmiv a zástupci potravinářského průmyslu (producenti masa, mléka a vajec a další uživatelé sójových bobů), obchodní řetězce a další příslušné instituce podporují udržitelné a úředně ověřené systémy produkce sójových bobů bez geneticky modifikovaných organismů;
- P. vzhledem k tomu, že k uspokojení potravinových potřeb EU prošlo evropské zemědělství transformací v rámci společné zemědělské politiky (SZP); vzhledem k tomu, že se zintenzivnilo a že se zemědělská produkce a trhy surovin otevřely, což zvýšilo závislost EU na dovozech rostlinných bílkovin z amerického kontinentu; vzhledem k tomu, že globalizace vedla ke sblížení stravovacích zvyklostí a zemědělské specializace, což vyvolalo rozsáhlé přesuny vstupů na dlouhé vzdálenosti v produkci bílkovin, ať již syntetických dusíkatých hnojiv nebo surovin s vysokým obsahem bílkovin pro krmivo zvířat, což mělo dopad na životní prostředí a klima;
- Q. vzhledem k tomu, že produkce bílkovinných plodin, zejména sóji, dovážených k výrobě krmiv je jedním z hlavních hybatelů změny ve využívání půdy a je významnou hybnou silou globálního odlesňování v mnoha regionech mimo Evropu; vzhledem k tomu, že by zvýšené pěstování bílkovinných plodin v Evropě mohlo zajistit významné doplnění opatření na podporu dodavatelských řetězců zemědělských komodit bez odlesňování; vzhledem k tomu, že řešení globální výzvy, již představuje odlesňování a znehodnocování lesů, začalo být ještě důležitější v souvislosti s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 a s Pařížskou dohodou o klimatu;
- R. vzhledem k tomu, že dusík potřebný k výživě rostlin a k produkci rostlinných bílkovin s výjimkou luštěnin dnes zajišťují především syntetická dusíkatá hnojiva, jejichž výroba je cenově i energeticky náročná a která vedou ke znečištění vody i ovzduší a mají významný ekologický dopad vzhledem ke spotřebě velkých objemů fosilních paliv během výrobního procesu; vzhledem k tomu, že to nepřispívá k cíli oběhového hospodářství a účelnějšího využívání našich zdrojů a toků odpadu; vzhledem k tomu, že za těchto okolností je nezbytné otázku bílkovin znovu zvážit, od produkce až po spotřebu, a to z hlediska výrobní i environmentální výkonnosti, na základě uspokojivějšího řízení koloběhu dusíku, včetně využívání a vývoje organických dusíkatých hnojiv, například recyklovaných živin z toků organického odpadu, jako je živočišný statkový hnůj;
- S. vzhledem k tomu, že s cílem snížit závislost EU na dovozech rostlinných bílkovin je nezbytné se zaměřit nejen na plodiny bohaté na bílkoviny, které uspokojují potřeby přežvýkavců i nepřežvýkavců, ale také na všechny další plodiny (včetně ploch krmných luštěnin a travnatých ploch), které se navzdory nižšímu obsahu bílkovin extenzivně pěstují na celém území Unie; vzhledem k tomu, že luční systémy pastvy pro přežvýkavce přinášejí mnoho výhod, včetně snížení vstupních nákladů zemědělských podniků;
- T. vzhledem k tomu, že se produkce rostlinných bílkovin nezvýší, pokud se nezvýší výnosnost těchto rostlin, a vzhledem k tomu, že je dnes nezbytné provádět strategický, účinný a ambiciózní plán zásobování rostlinnými bílkovinami s cílem podporovat udržitelný rozvoj evropského zemědělství; vzhledem k tomu, že tento plán vyžaduje mobilizaci více politik Unie, především SZP;
- U. vzhledem k tomu, že Unie používala v průběhu posledních desetiletí tři hlavní páky na podporu cíle nezávislosti Evropy v oblasti bílkovin, tedy vázanou dobrovolnou podporu bílkovinných plodin a olejnin, politiku EU v oblasti biopaliv a podmíněnost 30 % přímé podpory zavedené poslední reformou SZP v souvislosti se zaváděním ekologických opatření, zejména povinnost věnovat 5 % orné půdy na plochy využívané v ekologickém zájmu a rozhodnutí umožnit na této půdě pěstování rostlin, které jsou schopny vázat dusík, a meziplodin;

Úterý, 17. dubna 2018

- V. vzhledem k tomu, že se významně zvýšil zájem zemědělců o plodiny vázající dusík a bohaté na bílkoviny, protože pomáhají zemědělcům zajistit požadavky v rámci ekologické politiky, a vzhledem k tomu, že tento zájem povzbudí šlechtitele k tomu, aby ve svých činnostech souvisejících s těmito plodinami pokračovali, nebo aby je zvýšili;
- W. vzhledem k tomu, že v období 2000-2013 se samotnými opatřeními, která stanovila SZP, nepodařilo zvrátit tendenci směřující k ústupu nebo stagnaci produkce bílkovin v Evropě, ale od roku 2013 vedla kombinace této podpory a ekologického opatření umožňujícího pěstování bílkovinných plodin na plochách využívaných v ekologickém zájmu k výraznému zvýšení produkce bílkovinných plodin v EU;
- X. vzhledem k tomu, že politická dohoda o SZP, již bylo v roce 2013 dosaženo mezi Parlamentem, Radou a Komisí předpokládá možnost pěstovat plodiny, které vážou dusík, na plochách využívaných v ekologickém zájmu;
- Y. vzhledem k tomu, že podle výzkumu producenti krmiv často přidávají do potravy více bílkovin, než se považuje za nezbytné, a vzhledem k tomu, že zvýšené efektivnosti lze dosáhnout pomocí přesnějšího stanovování obsahu bílkovin potřebných pro cílové druhy;
- Z. vzhledem k tomu, že při nízkém podílu pěstování bílkovinných plodin v EU je řada výzkumných programů v oblasti rostlinných bílkovin na ústupu, stejně jako vzdělávání, inovace a získávání praktických zkušeností v EU; vzhledem k tomu, že by se měla zvýšit efektivnost inovací a posílit politika výzkumu bílkovin, avšak vzhledem k tomu, že to bude úspěšné pouze s podporou v podobě střednědobých až dlouhodobých politických závazků; vzhledem k tomu, že by politika v oblasti výzkumu bílkovin měla také zahrnovat místně přizpůsobené doma pěstované luštěniny;
- AA. vzhledem k tomu, že pro vývoj nových odrůd bílkovinných plodin budou důležité podpůrné šlechtitelské činnosti, které mohou přispět k vyšší produkci bílkovin v EU; vzhledem k tomu, že efektivní šlechtitelské činnosti vyžadují dostatečně financovanou dlouhodobou politiku výzkumu a vhodné právní prostředí podporující inovaci;
- AB. vzhledem k tomu, že Komise již financovala a nadále financuje množství vhodných projektů včetně těch z okruhu „SFS-44-2016 – Společný šlechtitelský program za účelem snížení závislosti EU a Číny na dovozu bílkovin“; vzhledem k tomu, že vhodné informování o výsledcích těchto projektů, jejich šíření a využívání by mělo být zajištěno tak, aby budoucí politická rozhodnutí v této oblasti vycházela z faktů;
- AC. vzhledem k tomu, že se náklady na sóju od roku 2007 reálně zhruba zdvojnásobily;
1. domnívá se, že je načase provádět významný strategický evropský plán produkce a zásobování rostlinnými bílkovinami, který bude vycházet z udržitelného rozvoje všech plodin pěstovaných na území EU; dále se domnívá, že tato změna znamená podstatnou úpravu našich systémů produkce, která musí reagovat na potřeby živobytí zemědělců a na požadavky oběhového hospodářství a udržitelné zemědělské produkce, a vycházet ze zásad, jako je agroekologie a další postupy šetrné k životnímu prostředí, včetně krmných strategií pro přežvýkavce s nízkými vstupy založených jak na stálých pastvinách, tak na dočasných travnatých porostech na orné půdě;
 2. vyzývá Komisi, aby přijala urgentní opatření zaměřená na zabránění jakémukoli snížení v současné úrovni produkce bílkovinných plodin, s přihlédnutím k přínosům pro životní prostředí, které vyplývají z konvenčního pěstování plodin, které vážou dusík, na plochách využívaných v ekologickém zájmu
 3. poukazuje na to, že bílkovinné plodiny mohou být prospěšné pro životní prostředí vzhledem ke své schopnosti vázat dusík z atmosféry; doplňuje, že tyto přínosy zahrnují snižující se využívání hnojiv založených na fosilních palivech, zlepšování kvality a plodnosti půdy a střídání plodin, snižování míry chorob z trvalého pěstování monokultur a ochranu a posilování biologické rozmanitosti; zdůrazňuje dále, že biologické zachycování dusíku těmito plodinami může pomoci snižovat náklady na vstupy a možné negativní účinky na životní prostředí související s přílišným používáním hnojiv;
 4. vyzývá k zavedení evropské platformy podporované Střediskem EU pro sledování trhu s plodinami, jež umožní: nalézt plochy pro bílkoviny v Evropě podle kategorie plodiny a jejího umístění, vypracovat technické reference přístupné všem zemědělcům, určit kapacity evropské produkce bílkovin s cílem usnadnit její uvádění na trh a vytvořit přehled výzkumu ve veřejném i soukromém sektoru, který se v oblasti bílkovin provádí;
 5. doporučuje zaměřit se na všechny zdroje rostlinných bílkovin, a tedy na plodiny, které spadají jak mezi potraviny, tak mezi krmiva, a na právní podporu rozvoje nových bílkovin rostlinného původu a jejich uvádění na trh; je dále přesvědčen, že by se měl provádět hlubší výzkum alternativních zdrojů bílkovin;

Úterý, 17. dubna 2018

6. uznává, že produkce sóji v Jižní Americe je hlavním faktorem ve změně využívání půdy a zapříčiňuje četné ekologické problémy, jako je kontaminace podzemních vod pesticidy, eroze půdy, nedostatek vody a odlesňování, což má za následek devastující ztrátu biologické rozmanitosti; uznává, že produkce sóji má negativní sociální a zdravotní důsledky v zemích, které ji produkují, které ještě zhoršují slabá vlastnická práva k půdě, zabírání půdy, nucené vyhánění a jiné formy porušování lidských práv;

7. připomíná, že krize BSE v 90. letech a zákaz používat zpracované živočišné bílkoviny v krmivu pro zvířata, jak je stanoveno v nařízení (ES) č. 999/2001, zvýšila poptávku po rostlinných proteinech v Evropě; konstatuje, že v evropském odvětví chovu ryb se používají alternativní evropské zdroje bílkovinného krmiva, například rybí moučka;

Vícenásobné cíle plánu

8. domnívá se, že tento plán musí maximalizovat udržitelnou produkci biomasy na příslušných zemědělských plochách vytvořením trvalých vegetačních porostů, jejichž část může být vyhrazena pro zásobování bílkovinami;

9. domnívá se, že je nezbytné se více zabývat potenciálem, který nabízejí luštěniny, ať už jde o plodiny pěstované na zrno nebo krmné luštěniny, neboť tato čeleď má vícero agronomické, hospodářské a environmentální výhody, přičemž hlavními přednostmi těchto rostlin je, že prostřednictvím symbiotického systému zachycují dusík z ovzduší, což snižuje potřebu syntetických dusíkatých hnojiv, a že vyžadují používání velmi malého množství pesticidů; zdůrazňuje, že luštěniny za sebou díky své schopnosti vázat dusík zanechávají dobrou půdní strukturu pro další plodinu, což může zvýšit výnosy o 10 až 20 %; poukazuje na to, že střídání plodin prospívá kvalitě půdy, snižuje úroveň chorob a podporuje biologickou rozmanitost;

10. zdůrazňuje dále, že v systémech střídání plodin včetně luštěnin jsou přerušeny reprodukční cykly škůdců a patogenů, čímž se snižuje úroveň napadání rostlin chorobami a nutnost používat pesticidy; konstatuje, že další výhodou je, že se biologická rozmanitost zvyšuje rozrušením každoročních monokultur

11. doporučuje podporovat, zvláště v rámci SZP, pěstování sóji v EU tím, že začne být zisková a konkurenceschopná vzhledem k tomu, že se svými novými odrůdami v současnosti otevírá nové možnosti pro některé regiony, kde se tato plodina může adaptovat, ale poukazuje na to, že by se tím nemělo překrýt pěstování dalších bílkovinných plodin na zrno (vlčí bob, bob obecný, hrách, cizrna, arašíd, bob zahradní atd.); je přesvědčen o tom, že tato široká škála by umožnila maximalizovat produkci bílkovin ve všech regionech Evropy, v závislosti na místních klimatických podmínkách;

12. požaduje, aby byla větší pozornost věnována hospodaření s travními porosty a jetelovými plodinami, které díky tomu, že zaujímají velké plochy, významně přispívají k pokrytí požadavků na bílkoviny v krmivech (pouze přežvýkavců); konstatuje, že pícninám jako jetel se může na travních porostech dobře dařit;

13. doporučuje, aby plodiny s rostlinnými bílkovinami, jako je sója, vojtěška, bob obecný, hrách a plodiny jako jetel, víčenec a mnoho dalších luštěnin, bylo opětovně zavedeno do systémů velkoplošného pěstování a produkce krmiv;

14. vnímá potřebu rozvíjet místní a regionální produkci bílkovin a zpracující řetězce tím, že se zde usadí skupiny zemědělců a budou se vytvářet užší vztahy mezi zemědělci hospodařícími na orné půdě a zemědělci chovajícími hospodářská zvířata (dodavatelské a výměnné smlouvy, vytváření decentralizovaných malých až středních biorafinérií „zelených bílkovin“) s cílem vyměňovat si znalosti o vhodných odrůdách luštěnin, střídání plodin a půdě; považuje za tímto účelem za užitečné podpořit pomocí SZP subjekty, které přijímají riziko, když vstupují do krátkých dodavatelských řetězců bílkovinných potravin a krmiv; zdůrazňuje význam přímých smluv mezi pěstiteli a producenty krmiv;

15. vybízí k podpoře produkce vysoce kvalitních odrůd rostlinných bílkovin bez GMO s jasnou sledovatelností a označováním (pokud jde jak o místo jejich produkce, tak o používané metody) v reakci na zvyšující se zájem evropských spotřebitelů o produkty bez GMO;

16. považuje za nezbytné podpořit větší soběstačnost zemědělských podniků, pokud jde o krmiva jak na úrovni podniků, tak na úrovni regionů, a to jak pro přežvýkavce, tak pro monogastrická zvířata, včetně výroby krmiva v zemědělském podniku;

17. domnívá se, že je žádoucí minimalizovat ztráty úrody a organické zbytky a zvýšit nutriční hodnotu pomocí zlepšení podmínek sklizně a systémů uchovávání a zpracovávání úrody (sušení, balení atd.);

Úterý, 17. dubna 2018

18. domnívá se, že k rozmachu produkce rostlinných bílkovin je nezbytné zvýšit výnosnost těchto plodin a rozvíjet praktiky, jako je střídání plodin (během nejméně tří let) a podsévání luštěnin, a zvýšit sdružování odrůd a plodin v odvětví produkce na zrno (jetel/řepka olejka, tritikale/hrách atd.) a krmných luštěnin (trávy, bobovité, luštěnino-obilná směska atd.) s cílem přejít na udržitelnější zemědělsko-potravinářský systém podporující přechod od monokulturního pěstování plodin náročné na vstup uvnitř i mimo EU k diverzifikovaným zemědělsko-ekologickým systémům;

19. požaduje, aby byl zahájen výzkum týkající se: vhodnost používání při střídání plodin a pěstování smíšených kultur; výběr nových odrůd a druhů, které zajistí zemědělcům flexibilitu s cílem přizpůsobit se změně klimatu; odolnost vůči stresu; mísení plodin; zlepšení výnosů; obsah bílkovin a stravitelnost krmiv (naklíčená semena, řepkové semeno atd.); zvyšování odolnosti rostlin vůči chorobám; germinační biologie plevelu jako funkce kontroly plevelu; konverze krmiva; a biostimulanty; zdůrazňuje potřebu zemědělců mít konzistentní soubor nástrojů včetně řídicích postupů, technik a přípravků na ochranu rostlin za účelem boje proti škůdcům a dalším faktorům, které mohou negativně ovlivnit výnos plodin a růst;

20. vyzývá ke značným investicím do výzkumu včetně výzkumu odrůd s cílem zvýšit agronomickou výkonnost těchto plodin tak, aby bílkovinné plodiny začaly být ekonomicky atraktivní vzhledem k tomu, že mohou trpět srovnáváním s maržemi získávanými z jiných plodin, poskytovat více odrůd s cílem zajistit výnosy, řešit problémy zemědělství, které omezují pěstování bílkovinných plodin, a zajistit, aby byl objem dostatečný, neboť to je zásadní pro strukturování produkce a distribučních řetězců; zdůrazňuje, že je také nezbytné rozvíjet bílkovinné plodiny více adaptované na evropské klima, zvyšovat jejich bílkovinnou hodnotu a zajišťovat bezpečnost investic s cílem podporovat výzkum;

21. doporučuje více využívat přesné zemědělství, zejména prostřednictvím digitalizace, s cílem co nejvíce přizpůsobit vstupy pro rostliny a denní dávky krmiv, a omezit tak plýtvání a určité druhy znečištění, a doporučuje také více využívat mechanické systémy kontroly plevelů;

22. má v úmyslu prosazovat: nabývání nových znalostí, předávání poznatků; počáteční a další odborné vzdělávání a podporu všech forem aplikovaných inovací a aplikovaného výzkumu v oblasti potravin i krmiv;

23. vyzývá k podpoře veškerých forem inovací a aplikovaného výzkumu pomocí propojování zkušeností a znalostí a zaměřením zvláště na místní subjekty nabízející inovační řešení;

24. vyzývá ke kritériím udržitelnosti u dovozu krmiv s cílem zajistit udržitelnou produkci bílkovinných plodin ve třetích zemích, která nevede k negativním dopadům na životní prostředí nebo na společnost;

25. zdůrazňuje, jak důležitou úlohu může sehrát vzdělávání v oblasti výživy při formování poptávky po potravinách; zdůrazňuje, že je nutné přijmout na úrovni EU nebo na úrovni členských států pokyny pro stravování zaměřené na podporu zdravé stravy a řešení environmentálních otázek souvisejících s produkcí potravin;

26. považuje za zásadní zvyšovat technickou podporu pro zemědělce a poradenské služby s cílem prosazovat udržitelnou produkci krmných bílkovin a bílkovin na zrno;

Nástroje plánu

27. domnívá se, že tento plán vyžaduje mobilizaci a koordinaci víceřetěvkových politik Unie: SZP; politika výzkumu; politika v oblasti životního prostředí a klimatu; energetická politika; politika sousedství a obchodní politika;

28. domnívá se, že je důležité, aby SZP podporovala pěstování bílkovinných plodin pomocí různých opatření, jako je dobrovolná podpora vázaná na produkci – která by neměla být omezena na plodiny a regiony potýkající se s obtížemi, a tak by umožnila učinit více – a ekologických plateb, ale také pomocí druhého pilíře, zejména díky agroenvironmentálním opatřením v oblasti ekologického zemědělství i jiných typů zemědělství, kvality investic, zemědělského poradenského systému (FAS), odborné přípravy a samozřejmě také inovací prostřednictvím evropského inovačního partnerství; zdůrazňuje, že zavedení vázané platby vedlo k rozvoji produkce bílkovinných plodin v některých členských státech;

Úterý, 17. dubna 2018

29. domnívá se, že by měla být vyvozena užitečná ponaučení z nedávného zákazu používání pesticidů na plochách využívaných v ekologickém zájmu, a to i přesto, že tyto plochy v roce 2016 pokrývaly 15 % evropské orné půdy (8 milionů hektarů) a že se téměř 40 % těchto ploch využívá pro plodiny, které vážou dusík, nebo pro meziplodiny; domnívá se, že jako součást procesu využívání všech využitelných zemědělských ploch, které jsou k tomuto účelu stanoveny v autonomním plánu pro rostlinné bílkoviny, by se měly využívat plochy využívané v ekologickém zájmu k produkci bílkovin jak v rámci konvenčního zemědělství – s integrovanou ochranou rostlin před škůdci, s přihlédnutím ke skutečnosti, že zemědělci pěstující tyto plodiny na plochách využívaných v ekologickém zájmu v rámci konvenčního zemědělství nemají vždy jistotu, že dokáží reagovat na invaze škůdců –, tak ekologického zemědělství vzhledem k tomu, že aby se nahradily dovozy sóji do EU, bude muset být pro sóju vyhrazen ekvivalent přibližně 17 milionů hektarů; domnívá se, že plochy využívané v ekologickém zájmu jsou mimoto významné pro podporu biologické rozmanitosti, která je ohrožena, a pro naše zabezpečení potravin vzhledem k tomu, že zvláště zvyšováním opylování může biologická rozmanitost zvýšit výnosy sousedních plodin, což mohou být bílkovinné plodiny, a to přibližně o 20 %;

30. doporučuje přizpůsobení ekologickým úpravám a zároveň zachování stálých travních porostů s cílem efektivněji zohledňovat, ve zvláštních regionech, specifické vlastnosti vojtěšky, a to buď pěstované samostatně, nebo v travních směsích, na dočasných travních porostech, které jsou starší než pět let, přičemž tato časová hranice znamená, že budou dotčené travní porosty klasifikovány jako stálé, jak je stanoveno v právních předpisech, což po pětiletém období omezí orbu, a to i přesto, že by opětovné osazení umožnilo vyprodukovat široký objem krmných bílkovin s větší bílkovinnou soběstačností pro dotčené podniky;

31. je potěšen, že v rámci souhrnné revize společné zemědělské politiky Evropský parlament provedl revalorizaci převodního koeficientu plodin, které vážou dusík, z 0,7 na 1 náhradou za zákaz používání pesticidů na plochách využívaných v ekologickém zájmu;

32. domnívá se, že by evropská strategie pro bílkoviny měla zohlednit přepracování směrnice o obnovitelných zdrojích energie, dvojí využívání bílkovin a úlohu jejich vedlejších produktů, opadů a reziduí v oběhovém hospodářství a povzbudit střídání a diverzifikaci plodin a využívání ladem ležící půdy v souladu s ekologickými opatřeními v rámci SZP;

33. považuje za důležité, aby budoucí SZP zohlednila dodatečné návrhy na podporu pěstování rostlinných bílkovin, jako jsou návrhy na střídání plodin na orné půdě minimálně jednou za tři roky s cílem mít luštěninovou složku; zdůrazňuje v tomto ohledu, že členské státy, v nichž existují četné choroby související s deštivým počasím, mohou potřebovat delší období střídání plodin; považuje také za zvláště vhodné vytvořit pružnější ekosystémové platby, než jsou ekologické platby, s cílem uznat přínosy luštěnin a olejnin pro biologickou rozmanitost a také pro výživu opylovačů, zajistit mechanismy přijímání rizik pro inovátory a vytvořit v rámci politiky rozvoje venkova dílčí prioritu týkající se bílkovin;

34. zdůrazňuje, že je třeba zavést nové nástroje s cílem napomoci zvýšení dodávek rostlinných bílkovin, zvláště sóji, a zajistit spravedlivé provádění ve všech členských státech;

35. je přesvědčen, že současný výzkum v oblasti strategie pro bílkovinné plodiny je roztržštěný a postrádá jasné zaměření; požaduje, aby se zvýšilo úsilí v oblasti výzkumu a vývoje, zejména veřejného výzkumu, směrem k málo rozvinutým bílkovinným plodinám vhodným jako potravina pro výživu lidí i jako krmivo pro zvířata, o které se příliš nebo vůbec nezajímají soukromí investoři, a alternativním bílkovinám, jako jsou hmyzí bílkoviny a mořské řasy; vyzývá k hlubší spolupráci veřejných a soukromých výzkumných institucí; zdůrazňuje potřebu regulačního rámce, který podporuje programy výzkumu a inovací s cílem dosáhnout zvýšené a konkurenceschopné produkce bílkovin;

36. doporučuje zvýšené investice do průmyslových a zemědělských výzkumných projektů, které se zaměřují na podporu kvality a rozmanitosti funkčních bílkovin určených k lidské spotřebě;

37. domnívá se, že je nezbytné prostřednictvím užší spolupráce s našimi sousedy zabezpečit naši soběstačnost v zásobování sójou a zajistit udržitelné získávání bílkovin, které se neprodukují v EU, z různých zdrojů, a to zejména ze zemí sousedících s EU, které se rozhodly pro Evropu a jež produkují sóju, která by se mohla do EU přepravovat po Dunaji; vyzývá k tomu, aby tyto dovozy odpovídaly stejným sociálním a environmentálním standardům, jaké se uplatňují na produkci v rámci EU, a připouští, že pěstování sóji bez GMO je vítané s cílem uspokojit poptávku spotřebitelů;

38. uznává, že současné zemědělské postupy jsou nemyslitelné bez sóji, že tato vysoce důležitá luštěnina v nedávné minulosti mezi plodinami pěstovanými v Evropě téměř vymizela, a že se pěstování sóji ze 17 milionů tun v roce 1960 zvýšilo na 319 milionů tun v roce 2015;

39. vyzývá k úpravám druhého pilíře SZP s cílem zajistit lepší uznávání a ohodnocení příspěvku plodin, které v kritické době ročního období slouží jako výživa pro opylovače (brzy kvetoucí rostliny na jaře) a jejich úlohy v boji proti úbytku opylovačů;

Úterý, 17. dubna 2018

40. podporuje vytvoření transparentních systémů označování produktů na základě ověřených výrobních norem, např. norem organizace Donau Soja a organizace Europe Soya;

41. domnívá se, že ačkoli je dohoda z Blair House z roku 1992 stále v platnosti, je de facto překonaná a neměla by bránit udržitelnému rozvoji bílkovinných plodin v Evropě;

o

o o

42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
